

Neolit

Neolithic

Neolithikum

.....

Brno (k. ú. Zábrdovice, okr. Brno-město)

Areál bývalé Zbrojovky.

Kultura s moravskou malovanou keramikou. Sídliště.
Záchranný výzkum.

Během výzkumu při terénních úpravách v prostoru prostranství okolo bývalé nářad'ovny byl zachycen také jeden objekt náležející ke kultuře s moravskou malovanou keramikou. Inventář tvoří četné střepy nádob (některé opatřené malbou) a štípaná industrie.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Brno (Zábrdovice cadastre, Brno-město District). Area of a former weapons factory. Neolithic (Moravian Painted Ware culture). Settlement. Rescue excavation.

Ivan Čížmář

.....

Brno (k. ú. Zábrdovice, okr. Brno-město)

Mezi ulicemi Přadlácká a Vranovská.

Kultura s moravskou malovanou keramikou. Sídliště.
Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – 1160058:596811.

V průběhu dubna roku 2019 proběhl záchranný archeologický výzkum na parcelách č. 974/2, 974/3 a 978 v katastrálním území Zábrdovice. Výzkum byl vyvolán stavbou nového bytového domu (viz oddíl Doba bronzová v tomto čísle).

Zhruba ve střední části plochy byla zaznamenána sídlištní jáma, pravděpodobně hliník, náležící kultuře s moravskou malovanou keramikou. Výzkum tedy prokázal pokračování osídlení lidu této kultury jižním směrem od dříve dokumentovaného osídlení (Přichystal 2018).

Literatura

Přichystal, M. 2018: Brno (k. ú. Zábrdovice, okr. Brno-město).

Přehled výzkumů 59(1), 126–127.

.....

Summary

Brno (Zábrdovice cadastre, Brno-město District), between Přadlácká Street and Vranovská Street. One feature dated to the Neolithic period was documented during the rescue excavation (Moravian Painted Ware culture).

Jiří Zubalík

.....

Buchlovice (okr. Uherské Hradiště)

„Loučky“.

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: WGS-84 – 49,0819175° N; 17,3457311° E.

V roce 2019 proběhlo několik na sebe navazujících kampaní záchranného výzkumu v trati „Loučky“ na katastru obce Buchlovice. Poloha se nachází na JV okraji intravilánu obce. Z geografického hlediska je situována na mírném k JZ orientovaném svahu pozvolna uklánějícím se do inundace Buchlovického potoka. Zhruba před deseti lety byla na tomto místě zahájena výstavba velké bytovky, ze které se však podařilo realizovat pouze základovou desku a část obvodových zdí. V roce 2019 došlo pod novým investorem k obnově výstavby. Původní velká stavba však byla rozdělena do několika menších bytových domů. Záchranný archeologický výzkum vyvolaly výkopy pro kanalizaci a pokládku dalších inženýrských sítí, které byly budovány v průběhu celého roku. Výše uvedenými výkopy byla narušena plošně rozsáhlá kulturní vrstva a několik desítek zahloubených archeologických objektů, které můžeme datovat převážně do mladšího stupně kultury s lineární keramikou. Doložen byl ale i keramický materiál nesoucí prvky železovské výzdoby. Prozatím registrujeme 69 zahloubených struktur, vzhledem ke stále probíhajícím stavebním pracím však toto číslo nebude zdaleka konečné. Záchranný výzkum se z velké části omezoval na dokumentaci a vzorkování v liniových výkopech. Výjimku tvořil jen plošně zkoumaný úsek o rozměrech 20 × 2,5 m v SZ části lokality, který byl vytyčen v místech, kde byly zachyceny objekty při svahování a úpravách terénu v okolí nově stavěných bytových domů. V rámci této plochy se podařilo prozkoumat kromě několika menších sídlištních jam téměř kompletní rozsáhlou (13,4 m na délku) stavební jámu nacházející se v bezprostředním okolí „dlouhého domu“ (obr. 1). Z něho se ovšem dochovala jen malá

okrajová partie v severní části zkoumané plochy. Na jiných místech areálu se pak podařilo zdokumentovat další, typologicky pestré škálu sídlištních objektů, včetně několika zásobních jam a pecí. Ze zahloubených objektů i kulturní vrstvy pochází velké množství reprezentativního archeologického materiálu, jehož analýza jistě přispěje k poznání neolitického osídlení ve středním Pomoraví.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Buchlovice (Uherské Hradiště District), "Loučky". Linear Pottery culture. Settlement. Rescue excavation.

Jaroslav Bartík, Jiří Novotný

Obr. 1. Buchlovice. Výzkum v SZ části lokality. Foto J. Bartík.

Fig. 1. Buchlovice. Excavation in NW part of the settlement. Photo by J. Bartík.

Dambořice (okr. Hodonín) „Spálený“.

Lengyelská kultura. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – X = 57724,08; Y = 1179815,50.

Budování nové zástavby na polykulturní lokalitě „Spálený“ v Dambořicích, vyvolalo i v roce 2019 nutnost několika záchranných archeologických výzkumů (viz kapitola Doba železná). Na dvou parcelách byly prozkoumány dvě zahloubené jámy s nepočteným keramickým inventářem, který je chronologicky zařaditelný do lengyelské kultury. Lokalita je značně svažité v rozmezí nadmořských výšek 235–250 m n. m. Doposud prozkoumané lengyelské objekty se nacházely ve vyšších nadmořských výškách.

Výzkumy prováděné v roce 2019 tak výrazně rozšířily poznatky získané ze záchranných výzkumů v minulých sezónách a budou zde pokračovat i v následujících letech.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Dambořice (Hodonín District), "Spálený". A part of a Lengyel culture settlement was discovered during the rescue excavation in 2019. Two settlement features were excavated.

Marek Lečbych

Dědice (k. ú. Dědice u Vyškova, okr. Vyškov) „Kozí Horka“.

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: Y: 569688.35; X: 1151871.09.

Pokračující bytová výstavba odkryla poblíž areálu vyškovských kasáren skromné pozůstatky sídliště kultury s lineární keramikou. Sídliště, které se rozkládalo na mírném jihovýchodním svahu, bylo pravděpodobně porušeno již bytovou výstavbou v 50. letech minulého století.

Během záchranného výzkumu na jaře 2019 jsme prozkoumali typickou protáhlou nepravidelně oválnou jámu, která obsahovala velké množství keramiky, štípané, broušené i kostěné industrie a kromě toho i zlomky několika zrnotěrek. Dalším zkoumaným objektem byla kruhová jáma, která také obsahovala zlomky keramiky, štípanou a kostěnou industrii.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Dědice. (Dědice u Vyškova cadastre, Vyškov District). The Linear Pottery culture. Settlement. Rescue excavation.

Blanka Mikulková

Hnojice (okr. Olomouc) „Hnojické náplatky“.

Mladší doba kamenná. Ojedinelé nálezy kamenné industrie.

Povrchový průzkum. Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

V roce 2019 našel pan M. Zahradníček v poloze „Hnojické náplatky“ týl kamenného sekeromlatu, jehož maximální dochované rozměry činí: délka 56 mm, šířka 67 mm, síla 27 mm a průměr provrtu 22–25 mm. Nástroj je vyroben nejspíše z pískovce. Tento sekeromlat můžeme pouze rámcově zařadit do mladší doby kamenné. Do stejného období nejspíše náleží nepočtená kolekce štípané industrie, vyrobená především ze silicitu glacienních sedimentů. V menšině je zastoupen silicit krakovsko-čenstochovské jury. Z nástrojů se podařilo identifikovat srpovou čepelku, rydlo a škrabadlo. Dále evidujeme různé úštěpy a jedno vytěžené jádro. Předaná kolekce nejspíše souvisí s již dříve získanými nálezy v trati „Díly od Hnojic“ na katastru Moravské Huzové (Kovář 1925, 97).

Literatura

Kovář, F. 1925: Popelnicová pole slezského rázu a volutová keramika u Mor. Huzové. *Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci* XXXVI, 97.

Summary

Hnojice (Olomouc District), "Hnojické náplatky". Neolithic. Isolated artefacts. Surface survey.

Lukáš Hlubek

Cholina (okr. Olomouc)**„Farská“.**

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK – 561236.39 . 1112951.21, 561163.38 . 1113250.25.

V listopadu roku 2019 provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc záchraný archeologický výzkum na stavbě vodovodu v extravilánu obce Cholina. Během výzkumu bylo prozkoumáno celkem 39 sídlištních objektů z období neolitu (kultura s lineární keramikou) a starší doby železné. Lokalita se nachází na severozápadním okraji obce, na poli jižně od kostela a hřbitova, v nadmořské výšce 277–278 m, ve svahu mírně klesajícím východním směrem k intravilánu obce Cholina. Potok Cholinka se nachází jižním směrem od zkoumaných objektů ve vzdálenosti cca 190–450 m.

Kultuře s lineární keramikou náleží nejméně 16 sídlištních objektů – kúlové jamky, zásobní jámy, hliník, stavební jáma. Z objektů pochází poměrně početný soubor archeologických artefaktů (keramika, zvířecí kosti, mazanice, štípaná a broušená kamenná industrie).

Literatura

Neuveдено.

Summary

Cholina (Olomouc District), “Farská”. Linear Pottery culture. Settlement. Rescue excavation. During the rescue excavation in Cholina, Linear Pottery culture settlement (16 settlement features) was excavated.

Vendula Vránová

Kralice na Hané (okr. Prostějov)**„Kralický háj“, parc. č. 342/2.**

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10 000, list 24-24-13, 121:365, 146:361, 147:365, 122:369.

Ve dnech 4. dubna až 7. června 2019 probíhal v prostoru průmyslové zóny města Prostějova záchraný archeologický výzkum vyvolaný výstavbou výrobního areálu společnosti MB TOOL Třebčín. V jeho rámci bylo prozkoumáno a zdokumentováno 827 terénních archeologických situací reflektujících nebývale intenzivní pravěké a středověké osídlení na území tzv. „Kralického háje“ (k výsledkům dřívějších odkryvů bezprostředně sousedících parcel cf. Čižmář, Geislerová eds. 2006, 208–210; Geislerová, Parma eds. 2013, 246–247; Geislerová, Parma a kol. 2018, 244–245). Většina sídlištních objektů souvisí s rozsáhlou osadou nejstarších zemědělců, lidu kultury s lineární keramikou, kdy tvoří stavební komplexy příznačných nadzemních staveb – neolitických „dlouhých domů“ obklopených jejich hospodářským zázemím (obr. 2). Početné kolekce charakteristické keramiky doplňují nejen kamenné broušené a štípané nástroje, ale i předměty vyrobené z kosti či výrazné kolekce osteologického materiálu. Významným nálezem je zlomek keramické nádoby bukovohorské kultury z geografického prostoru JV Slovenska a přilehlé části Maďarska; tento se řadí k dosud spíše ojedinělým moravským dokladům kulturních kontaktů s uvedenou oblastí (cf. Fojtík 2007, 781–789).

Zachyceny byly také aktivity jordanovské kultury, platěnické kultury, doby laténské a v neposlední řadě též vrcholného středověku a novověku (viz příslušné oddíly tohoto ročníku Přehledu výzkumů).

Literatura

Čižmář, M., Geislerová, K. (eds.) 2006: *Výzkumy – Ausgrabungen 1999–2004*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.

Fojtík, P. 2007: Bukovohorské keramické „importy“ z Olšan u Prostějova, okr. Prostějov. *Archeologické rozhledy* LVIII(4), 2006, 781–789.

Geislerová, K., Parma, D. (eds.) 2013: *Výzkumy – Ausgrabungen 2005–2010*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.

Geislerová, K., Parma, D. a kol. 2018: *Výzkumy – Ausgrabungen 2011–2016*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.

Summary

Kralice na Hané (Prostějov District), “Kralický háj”. The Linear Pottery culture. Settlement. Rescue excavation.

Pavel Fojtík

Obr. 2. Kralice na Hané. Letecký snímek z probíhajícího záchraného archeologického výzkumu. Foto J. Šíkula.

Fig. 2. Kralice na Hané. Aerial photo of the ongoing archaeological rescue excavation. Photo by J. Šíkula.

Kuřim (okr. Brno-venkov)**Ulice Blanenská.**

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK – 1146324.58:600998.14, 1146395.63:601059.86, 1146416.97:601041.93.

V roce 2019 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchraný archeologický výzkum v areálu Věznice Kuřim v souvislosti s rekonstrukcí jejího opevnění. Areál se nachází severně od severovýchodního konce ulice Blanenská, na úpatí jihovýchodního svahu, který klesá z masivu Zlobice k pravé straně říčky Kuřimka. V zadní části věznice, kde z nivních sedimentů pozvolna vystupovalo původní sprašové podloží, bylo výkopy porušeno celkem 6 zahlučených sídlištních objektů. Na základě získaného materiálu byly všechny datovány do kultury s lineární keramikou.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Kuřim (Brno-venkov District), Blanenská Street. Linear Pottery culture. Settlement. Rescue excavation.

Michal Přichystal

Kuřim (okr. Brno-venkov)

Ulice Knínická.

Kultura s moravskou malovanou keramikou. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – 1149214.83:603161.51, 1149225.00:603163.55, 1149216.49:603214.79, 1149209.63:603214.08.

V souvislosti s výstavbou nové průmyslové haly pokračovali v únoru roku 2019 pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., v záchraném archeologickém výzkumu na pozemcích přiléhajících z jižní strany k východnímu konci ulice Knínická (srov. Přichystal 2019). V prostoru budoucí retenční nádrže bylo odkryto dalších 24 zahloubených sídlištních objektů, z nichž dva byly na základě získaného materiálu datovány do kultury s moravskou malovanou keramikou.

Literatura

Přichystal, M. 2019: Kuřim (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 60(1), 177.

Summary

Kuřim (Brno-venkov District), Knínická Street. Moravian Painted Ware culture. Settlement. Rescue excavation.

Michal Přichystal

Kuřim (okr. Brno-venkov)

Ulice Zahradní.

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – 1148588.11:602430.09, 1148586.76:602427.09.

V roce 2019 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchraný archeologický výzkum v západním úseku ulice Zahradní v souvislosti s rekonstrukcí kanalizace a vodovodu. Společný liniový výkop pro obě inženýrské sítě porušil mezi domy č. p. 236 a 634 dva zahloubené sídlištní objekty, které byly na základě získaného materiálu datovány do kultury s lineární keramikou. Nepochybně se jedná o severozápadní pokračování soudobého sídlištního areálu, jenž byl již dříve zaznamenán při záchraných akcích po obvodu náměstí 1. května (Čižmář et al. 2000, 174; Doležel, Růžička 1996).

Literatura

Čižmář, M., Geislerová, K., Unger, J. (eds.) 2000: *Výzkumy – Ausgrabungen 1993–1998*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.

Doležel, J., Růžička, V. 1996: Záchraný výzkum na pravěké a středověké sídlištní ploše v centru Kuřimi (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 1992, 88–90.

Summary

Kuřim (Brno-venkov District), Zahradní Street. Linear Pottery culture. Settlement. Rescue excavation.

Michal Přichystal

Lechotice (okr. Kroměříž)

„Podlesí“.

Lengyelská kultura. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace stavby: ZM ČR 1 : 10 000, list 25-31-14, širší okolí bodu určeného koordinátou 415/51 mm od Z/J s. č.

V průběhu záchraného archeologického výzkumu v lokalitě „Podlesí“ v jižní části katastrálního území obce Lechotice, byly v průběhu dozorování stavební činnosti související s přípravou základní technické vybavenosti pro plánované novostavby rodinných domů zjištěny v jihovýchodní části stavbou dotčené plochy archeologické situace, které lze interpretovat jako pozůstatky dvou paralelních žlabovitých příkopů (obr. 3). Příkopy byly zachyceny v celé šíři jižní větve obvodové komunikace a jejich orientace je přibližně ve směru SZ–JV. Kromě málo výrazného keramického materiálu, který však spolehlivě patří k lengyelské kultuře (registrované na katastru obce již dříve – Janovský, Skutil 1938, 29; Fišer 1976, 65), obsahovaly jejich zasypy vcelku výrazný podíl mazanice, jakožto doklad přítomnosti nadzemních konstrukcí v jejich blízkém okolí. Relikty kulových či sloupových jamek však nebyly při skrývce ornice ani při následném dozorování zářezu do terénu zjištěny. Žlabovité objekty doplňuje další objekt zjištěný na profilu východní větve komunikace. Pro vyvozování podloženějších interpretačních závěrů bude nezbytně nutné sledovat další stavební aktivitu na lokalitě spojenou se stavbami jednotlivých rodinných domů.

V listopadu 2019 začala stavba rodinného domu na parc. č. 1071/11, která bezprostředně sousedila od jihu se žlabovitými objekty, zjištěnými při budování zasítování celého prostoru novostaveb. Do konce roku 2019 byl vyhlouben pouze zářez pro příjezdovou komunikaci, ve kterém byl dále sledován průběh jednoho z objektů, který pokračuje dále na JJZ, zatímco druhý, paralelní, žlab se vytratil. Zemní práce budou dále sledovány i v průběhu roku 2020.

Literatura

Fišer, Z. 1976: *Pravěk Kroměřížska. I. Text. II. Soupis*. Rkp. disertační práce.

Janovský, R., Skutil, J. 1938: *Předhistorické nálezy Rud.*

Janovského z Holešovska. *Časopis Vlasteneckého musejního spolku olomouckého* LI, 9–48.

Obr. 3. Lechotice – „Podlesí“ (okr. Kroměříž). Pohled na dva paralelně probíhající příkopy na profilu stavební jámy. Lengyelská kultura. Foto M. Popelka.

Fig. 3. Lechotice – „Podlesí“ (Kroměříž District). A view of two parallel trenches on the vertical side of the foundation pit. Lengyel culture. Photo by M. Popelka.

Summary

Lechotice (Kroměříž District), “Podlesí”. Two parallel trenches and another recessed feature dated back to the Lengyel culture were recognised during the landscaping for a new complex of private estates. One of the features was then tracked in the area of a new founded private estate (cadastral parcel 1071/11) and it seems that one of the trenches continues further SW.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Lipůvka (okr. Blansko)

„Nad cihelnou“.

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – 1144677.78:599896.10, 1144707.01:599861.97, 1144794.72:599953.91, 1144834.54:599929.57, 1144841.82:599874.80.

V průběhu celého roku 2019 pokračovali pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., v záchraných archeologických výzkumech ve střední části trati „Nad cihelnou“, jež byly vyvolány postupnou výstavbou rodinných domů (srov. Přichystal 2018; 2019). Nově bylo dokumentováno porušení dalších 10 zahluobených sídlištních objektů, které je možné na základě získaného materiálu opět datovat do kultury s lineární keramikou.

Literatura

Přichystal, M. 2018: Lipůvka (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 59(1), 132.

Přichystal, M. 2019: Lipůvka (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 60(1), 177–178.

Summary

Lipůvka (Blansko District), “Nad cihelnou”. Linear Pottery culture. Settlement. Rescue excavation.

Michal Přichystal

Loštice (okr. Šumperk)

Pivovarská ulice, č. p. 103, parc. č. 1509–1510.

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Povrchový průzkum.

Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

V roce 2018 získalo Vlastivědné muzeum v Olomouci několik zlomků keramiky z mladší doby kamenné, které pocházejí z okolí domu č. p. 103 v Lošticích. Dům stojí v prostoru mezi Hradskou ulicí a řekou Třebůvkou. Kolekci tvoří celkem pět fragmentů nádob kultury s lineární keramikou. Jeden okraj náleží typické bombovitě nádobě. Charakteristickou lineární výzdobu najdeme pouze na jediném zlomku. Z plastické výzdoby evidujeme na dalších střepech jeden pupek a dvě ucha. Všechny tyto nálezy s největší pravděpodobností souvisí s blízkým sídlištěm objeveným během záchraného archeologického výzkumu při stavbě domu s pečovatelskou službou v Lošticích v roce 1980 (Nekvasil, Opravil 1994, 3; Goš 2007, 38; Tomešová 2015).

Literatura

Goš, V. 2007: *Loštice, město středověkých hrnčičů*. Opava: Slezská univerzita v Opavě.

Nekvasil, J., Opravil, E. 1994: Dvě starolužické jámy z Loštic. *Severní Morava* 68, 3–11.

Tomešová, B. 2015: *Neolitické sídliště v Lošticích v kontextu neolitického osídlení povodí horní Moravy* [online]. Rkp. diplomové práce. Univerzita Hradec Králové. Filozofická fakulta. Katedra archeologie. Uloženo: Theses.cz [cit. 2020-04-06]. Dostupné z <https://theses.cz/id/o7mn50/?lang=cs>.

Summary

Loštice (Šumperk District), Pivovarská Street 103, Plot No. 1509–1510. Neolithic, Linear Pottery culture. Settlement. Rescue excavation.

Lukáš Hlubek

Moravský Krumlov (okr. Znojmo)

„Horní Novosady“.

Kultura s moravskou malovanou keramikou. Sídliště.

Povrchový průzkum.

Na známé polykulturní lokalitě „Horní Novosady“ (Podboršký, Vildomec 1972, 191) proběhly přípravné práce na výstavbu nových rodinných domků. Autor příspěvku a několik amatérských spolupracovníků provedli v uvedeném poloze záchrané povrchové průzkumy. Instituce s licenci provádět záchrané výzkumy v uvedeném prostoru byly osloveny. Ze sběrů pochází keramika a kamenná štípaná a broušená kamenná industrie. Kolekce keramiky sestává z polokulovitých výčnělků a zlomků výdutí. Podle keramické hmoty lze v souboru rozpoznat i post-neolitické kultury bez bližšího rozlišení.

Štípaná kamenná industrie obsahuje 21 kusů. Jsou zastoupena dvě jednopodstavová čepelová jádra (křemičitá zvětřilina serpentinitu, rohovec typu Krumlovský les bez rozlišení variety), nástroje (čepelové škrabadlo s kůrou ze silicitu z krakovsko-čenstochovské jury, bazální část čepele s pilkovitou retuší – starší doba bronzová (?), čepelové škrabadlo KL II, dlouhý trapéz s leskem KL I, čepelové a úštěpové škrabadlo z radiolaritu), čepel z radiolaritu, meziální část čepele z čokoládového silicitu s leskem a úštěpy z rohovce typu KL I a KL II. Radiolaritová industrie nese menší stopy patiny, možná souvisí s paleolitickým osídlením (podle jednoho z amatérů se ve vyšších polohách svahu nachází i velké množství paleolitické štípané industrie).

Broušená kamenná industrie je složena ze dvou celých menších lichoběžníkových sekerek – z metabazitu typu Želešice a všesměrného amfibolického dioritu typu Rokle, dále z větší části další ploché sekerky (typ Želešice) a polotovaru ze stejné suroviny.

Literatura

Podboršký, V., Vildomec, V. 1972: *Pravěk Znojemska*. Brno: Musejní spolek.

Summary

Moravský Krumlov (Znojmo District), “Horní Novosady”. Neolithic. Moravian Painted Ware culture. Settlement. Surface survey.

Martin Kuča

Moravský Krumlov (k. ú. Rokytná, okr. Znojmo) „Obora“.

Kultura s moravskou malovanou keramikou. Sídliště.
Povrchový průzkum.

Lokalizace: okolí bodu 49.0619956N, 16.3183350E.

V poloze „Obora“ příhodně situované na levém břehu říčky Rokytné, byly B. Grunou zachyceny archeologické nálezy. Získané informace byly předány referentovi této zprávy, který zde opakovaně provedl povrchové průzkumy. Ty potvrdily zdejší osídlení kulturou s moravskou malovanou keramikou a raně středověkým osídlením, souvisejícím s blízkým hradiskem.

Místo představuje okrajový východní výběžek jinak zalesněného svahu, svažujícího se k říčce v nadmořské výšce asi 230 m n. m. Jedná se o první doklady pravěkého a raně středověkého osídlení v uvedené poloze. Lze předpokládat, že lokalita pravděpodobně pokračuje výše do zalesněného prostoru.

Nevýraznou kolekci představuje svisle protáhlý výčnělek na výduti, fragment misky a další blíže neurčitelné zlomky keramiky. Z kamenné industrie se jedná o 11 kusů štípané kamenné industrie z rohovce typu KL I (2 nepravidelná jádra, rezidium dalšího jádra, 3 hrubé ústěpy, čepel z hrany jádra, menší ústěp, dlouhý trapéz s leskem a dva neurčené nálezy), dále ústěp s místní retuší z rohovce typu KL II a ústěp z červenohnědého radiolaritu. Broušenou industrii reprezentuje polotovar ploché sekerky z metabazitu typu Želešice (délka 10,4 cm, max šířka 3,4 cm). Z ostatní industrie je zastoupen otloukač z rohovce typu KL I.

Povrchovými průzkumy byla objevena nová lokalita kultury s moravskou malovanou keramikou, pravděpodobně staršího stupně, která rozšiřuje síť lokalit této kultury v oblasti těžby místního rohovce typu Krumlovský les.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Moravský Krumlov (Rokytná cadastre, Znojmo District), “Obora”. Neolithic. Moravian Painted Ware culture. Settlement. Surface survey.

Martin Kuča

Napajedla (okr. Zlín)

Ulice Husova, parc. č. 1460/60.

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1: 10 000, list 24-33-03, v okolí bodu 424/225 mm od Z/J s. č.

V letních měsících byl uskutečněn rozsahem menší záchranný archeologický výzkum na Husově ulici v Napajedlech, díky kterému byla prozkoumána část nově objeveného sídliště z mladší doby kamenné. Výzkumem bylo zachyceno celkem šest zahlobených objektů, které svým charakterem odpovídají běžným sídlištním strukturám neolitických sídlišť. Na základě keramického souboru je možné zdejší osídlení klást do mladšího stupně kultury s lineární keramikou (Bartík et al. v tisku).

Literatura

Bartík, J., Fojtík, A., Popelka, M. v tisku: Nová lokalita z mladší doby kamenné v Napajedlech. *Acta musealia* 2019(1-2).

Summary

Napajedla (Zlín District), Husova Street. A completely new discovery of the Neolithic settlement dated back to the Linear Pottery culture was made during the excavation triggered by a construction of a new private estate.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Opava (k. ú. Kateřinky u Opavy, okr. Opava) „Dolní pole“, Hillova ulice.

Lengyelská kultura (?). Sekera. Náhodný povrchový nález.

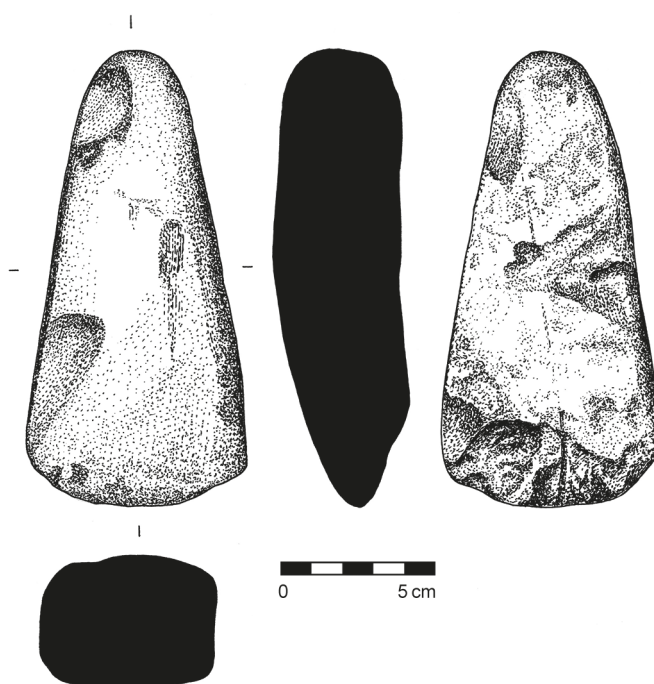
Lokalizace: N 49°57.39613', E 17°55.09452'.

Při procházce v okrajové části katastru Opavy jsem v srpnu roku 2018 našla kamennou broušenou sekerku (obr. 4). Jedná se o náhodný povrchový nález.

Sekerka protáhlého kopytovitého tvaru je symetricky broušená. Týl je oble zbroušený, boky jsou rovné, broušené kolmo k bázi. Příčný profil je obdélný s mírně konvexně vypouklým hřbetem. Zejména v bazální a břitové části, méně pak na hřbetu a bocích, je mechanicky poškozená, patrně v důsledku orby. Poškození na levém boku může být také pozůstatkem po upevnění.

Rozměry: délka – 149,9 mm; šířka ostří – 71,4 mm; šířka v průřezu – 59,8 mm, max. výška – 44,8 mm; hm – 658 g. Materiál nebyl určen.

Obdobná sekerka protáhlého kopytovitého tvaru, nepatrně menších rozměrů, pochází například z Hladkých Životic (Fryč 2010, obr. 6). Nález z Opavy rámcově datují do neolitu, pravděpodobně je možné jej řadit do lengyelské kultury. Byl předán do Slezského zemského muzea.

Obr. 4. Opava – „Dolní pole“. Broušená sekerka, ojedinělý nález z povrchového sběru. Kresba L. Malaníkové.

Fig. 4. Opava – “Dolní pole”. Stone axe. An isolated artefact of polished stone industry. Surface finding. Drawing by L. Malaníková.

Literatura

Fryč, D. 2010: Hladké Životice (okr. Nový Jičín). *Přehled výzkumů* 51, 311–312, 313.

Summary

Opava (Kateřinky u Opavy cadastre, Opava District), “Dolní pole”. Neolithic. Lengyel culture? An isolated artefact of polished stone industry. Surface finding.

Lucie Malaníková

Popovice (k. ú. Popovice u Rajhradu, okr. Brno-venkov)

„Niva“, parc. č. 201/4.

Lengyelská, jordanovská kultura. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – Y=598889 X=1170700, Y=598899 X=1170711, Y=598880 X=1170732, Y=598867 X=1170723.

Při zemních pracích v průběhu výstavby rodinného domu na k. ú. Popovice u Rajhradu bylo zjištěno narušení archeologických situací. Výzkum probíhal ve dvou etapách. První etapa proběhla v červnu 2018 po vybagrování sondy, zářezu do prostoru základů rodinného domu o rozměrech cca 3 × 14 m. Zjištěno bylo souvrství a velké množství archeologických situací včetně četných artefaktů. Druhá etapa se uskutečnila v červnu 2019, kdy byla postupně odtěžena kulturní vrstva na geologické podloží, které tvořilo základy stavby.

Na relativně malé ploše stavby (19 × 14 m) se podařilo zachytit celkem 49 objektů různého charakteru nacházejících se ve dvou stratigrafických úrovních.

Pod cca 50 cm mocnou vrstvou navážky a ornice bylo možné identifikovat kulturní vrstvu (30–40 cm) obsahující objekty zařaditelné do doby bronzové (viz Popovice, doba bronzová). Ty porušovaly další kulturní vrstvu s nálezy a objekty (1 m) spadajícími do období přelomu mladší a pozdní doby kamenné (lengyelská a jordanovská kultura).

Ve spektru objektů převažovaly kúlové jámy nezařaditelné ovšem do vyšších struktur (vzhledem k malé ploše výzkumu). K období neolitu můžeme přiřadit především stavební a exploatační jámy.

Vzhledem ke kapacitě výzkumu nebylo možné odhalit širší vztahy jednotlivých kontextů. Je však zcela jisté, že se v tomto prostoru nachází pravěké sídliště opětovně využívané v několika obdobích prehistorie.

V současné době je prostor intravilánu obce Popovice intenzivně upravován. Kromě záchranného archeologického výzkumu na přelomu milénia, který se nacházel ve stejném prostoru, byly zjištěny zahloubené struktury i při stavbě inženýrských sítí v delších vzdálenostech (200 m) od popisované stavby (č. akce ÚAPP Brno 703/19).

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Popovice (Popovice u Rajhradu cadastre, Brno-venkov District), “Niva”. During the archaeological rescue excavation, the settlement of Lengyel and Jordanów culture and Early Bronze Age was excavated.

Richard Bíško, Petr Kos

Popůvky (k. ú. Popůvky u Brna, okr. Brno-venkov) „Pod Šípem“. Parc. č. 709/442.

Kultura s moravskou malovanou keramikou. Sídliště. Záchranný výzkum.

Na plošné skrývce v místě budoucího rodinného domu byly prozkoumány tři zahloubené objekty, související s rozsáhlejším sídlištěm zkoumaným zde od r. 2014. Pouze jeden z objektů poskytl větší kolekci obvyklých keramických artefaktů.

Literatura

Čížmář, I. 2015: Popůvky (k. ú. Popůvky u Brna, okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 56(1), 159.

Summary

Popůvky (Popůvky u Brna cadastre, Brno-venkov District), “Pod Šípem”. During the archaeological rescue excavation, three Lengyel settlement features were found.

Jiří Kala

Prostějov (okr. Prostějov)

„Za Kovárnou“, „U zlámaného kříže“.

Kultura s lineární keramikou, kultura s moravskou malovanou keramikou. Sídliště. Záchranný výzkum.

Od poloviny září do začátku prosince 2019 probíhal výzkum při přeložce silnice II/366 Prostějov. Podařilo se odhalit sídliště z mladšího stupně kultury s moravskou malovanou keramikou. Osídlení této kultury zde bylo známé již od konce 80. let 20. století, kdy prováděl výzkum Miroslav Šmíd v trati „Za Kovárnou“ při stavbě vodovodního řádu, a podařilo se mu zachytit pět sídlištních objektů (Šmíd 1991, 185).

Výzkum probíhal na dvou nestejně velkých plochách vzdálených od sebe asi 250 m. Větší plocha se nacházela právě v trati „Za Kovárnou“ na samém severním okraji Prostějova, při silnici a železniční trati vedoucí do Kostelce na Hané. Druhá plocha se nacházela SV od první při silnici na Smržice a prokázala pokračování osídlení tímto směrem, které se již nacházelo v trati „U zlámaného kříže“.

Obr. 5. Prostějov – „U zlámaného kříže“. Pohřeb dospělého jedince s milodary v podobě kančích klů. Foto L. Šín.

Fig. 5. Prostějov – “U zlámaného kříže”. Burial of an adult with grave goods in the form of boar tusks. Photo by L. Šín.

Celkem bylo zachyceno téměř sto dvacet objektů náležejících povětšinou právě kultuře s moravskou malovanou keramikou. V druhé poloze se objevilo i několik sídlištních jam náležejících staršímu osídlení kultury s lineární keramikou. Většinu jam tvořily hliníky a větší sídlištní jámy neurčité funkce. Svou funkci prozrazovaly pouze dvě zásobnice s hrůškovitým řezem.

Nálezovou situaci doplňoval pohřeb dospělého gracilního jedince v natažené poloze s rukou za zády s milodary v podobě kančích klů (obr. 5). Na základě milodarů nebylo možné pohřeb kulturně zařadit, jeho datace proběhne na základě analýzy C¹⁴.

Literatura

Šmíd, M. 1991: Nové nálezy kultury s moravskou malovanou keramikou na Prostějovsku. *Archeologické rozhledy* XLIII(2), 185–205.

Summary

Prostějov (Prostějov District). Between September and December 2019, a settlement belonging to a later stage of the Moravian Painted Ware culture, located in the plots “Za Kovárnou” and “U zlámaného kříže”, was excavated. It also revealed an earlier settlement features belonging to the Linear Pottery culture.

Jakub Novotný

Rozdrojovice (okr. Brno-venkov)

„U Kříže“

Kultura s lineární keramikou, kultura s moravskou malovanou keramikou. Sídlíště, pohřeb na sídlišti. Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – 1153924.04:604285.39, 1153904.66:604270.94, 1153943.39:604271.92, 1153924.15:604250.77.

Na podzim roku 2019 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum v souvislosti s plánovanou výstavbou dalšího rodinného domu ve známé lokalitě „U Kříže“, která bezprostředně navazuje na jihovýchodní okraj zastavěného území obce Rozdrojovice. Dřívější povrchové sběry a záchranné výzkumy prokázaly intenzivní osídlení tohoto místa nositeli kultur s lineární a s moravskou malovanou keramikou (naposledy Lečbých 2019).

Na parcele č. 638/84 se v půdorysu budoucího rodinného domu podařilo odhalit 121 zahloubených sídlištních objektů, z nichž naprostá většina mohla být na základě získaného movitého materiálu, především zlomků keramických nádob, datována do starší etapy osídlení lokality. Jednalo se hlavně o kulové jámy, které představovaly pozůstatky základů nosné konstrukce dvou vedle sebe stojících dlouhých nadzemních domů obdélníkového půdorysu. V bezprostředním okolí těchto domů pak byly rozmístěny exploatační jámy. Do stěny jedné z nich byla zapuštěna pec s nízkou klenbou. V jiné menší sídlištní jámě byly objeveny kosterní pozůstatky novorozence. Kultura s moravskou malovanou keramikou byla na řešené ploše zastoupena jen několika málo objekty, mimo jiné příznačnými krátkými a hlubokými žlaby neznámého účelu.

Literatura

Lečbých, M. 2019: Rozdrojovice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 60(1), 185–186.

Summary

Rozdrojovice (Brno-venkov District), “U Kříže”. Linear Pottery culture, Moravian Painted Ware culture. Burial located in a settlement pit. Rescue excavation.

Michal Přichystal

Starovice (okr. Břeclav)

Prostor západně od intravilánu obce, č. poz. 4997.

Lengyelská kultura. Sídlíště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – Y=594018 X=1188417, Y=594092 X=1188638, Y=594212 X=1188599, Y=594143 X=1188385.

Stavba probíhala při západním okraji intravilánu obce na výrazném návrší (nadmořská výška cca 225 m).

Návrší je ohraničeno prudkými svahy především z jihu a východu (zde převýšení až 30 m, obr. 6). Ve směru na S má svah mírný sklon až do prostoru nivy Starovického potoka. Směrem na Z návrší přechází ve výraznou ostrožnu (kóta 243,1) obklopenou ze všech stran prudkými svahy. Jde zcela jistě o místo, které bylo v minulosti intenzivně využíváno, o čemž svědčí i nárůst archeologických situací v tomto směru.

Vlastní prostor stavby se nachází na mírném východním svahu, který je ukončen téměř rovinou, patrně uměle dotvořenou v průběhu novověku. V té době, ale i před vlastním počátkem stavby, se v prostoru nacházely záhumenky a sady, případně vinice. Využití pozemků v minulosti bylo možné interpretovat i na základě zjištěných archeologických struktur.

Pod cca 50–60 cm mocnou vrstvou ornice (nadloží) se nacházelo geologické podloží. Zde relativně pestré směsice světlých jílovců a písčitéch jílu (třetihorní karpatský flyš) v omezené míře potom sprašové hlíny.

Záchranný archeologický výzkum byl realizován v červenci a následně říjnu–prosinci 2019. Už v průběhu skryvky buldozerem bylo jasné, že se v prostoru stavby nachází pozůstatek sídliště z mladší doby kamenné a starší doby bronzové (povrchové nálezy keramiky, kamenná industrie). Tato domněnka se potvrdila i při dodatečné skrývce, kdy se v ploše podařilo identifikovat několik stovek sídlištních objektů koncentrovaných na zhruba 5 místech.

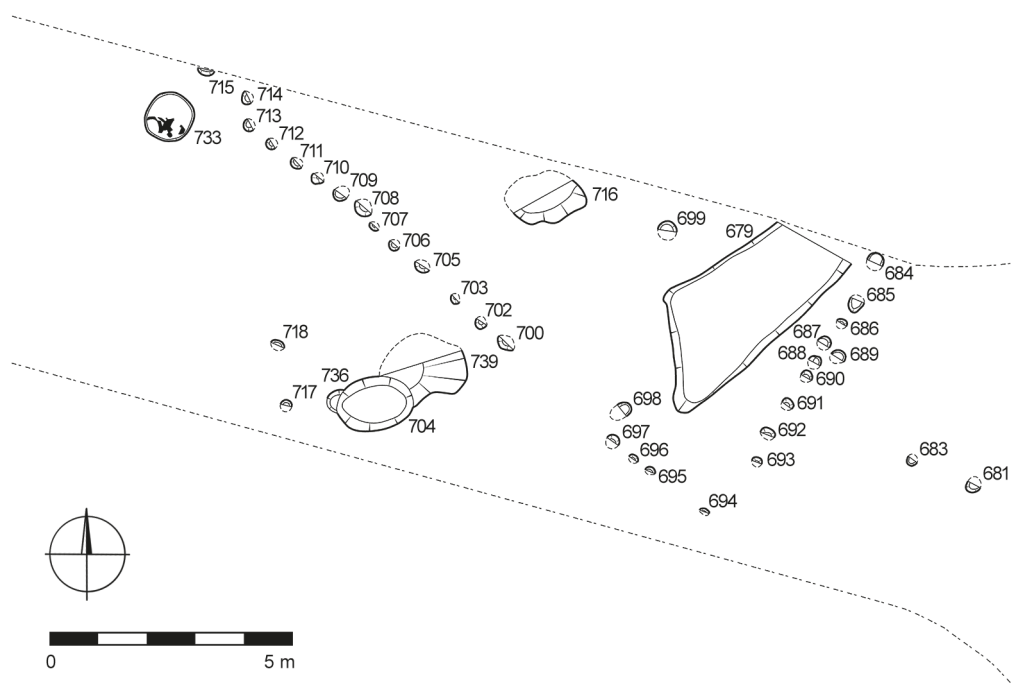
Před vlastní antropogenní aktivitou lze datovat různé geologické pochody (patrně erozní, svahové apod.), díky kterým se původně značně členité jílovité podloží zarovnilo a zaplnilo několika depresí, vývratů a terénních nerovností. Tento jev nebylo snadné bez exkavace jednoznačně interpretovat. K tomuto problému bylo přistupováno z hlediska archeologie jako k zahloubeným kontextům a odpovídá tomu i číslování objektů a uložení. Jde tak např. o objekty číslo 500, 578, 592, 606, 607 atd., a zejména objekt číslo 598, kde uložení/vrstva 205 zabírá celý střed zkoumané plochy.

Obr. 6. Starovice (ok. Břeclav). Letecký snímek lokality, pohled od severu. Foto I. Čížmář.

Fig. 6. Starovice (Břeclav District). Aerial photo of the site, a view from the north. Photo by I. Čížmář.

Obr. 7. Starovice (ok. Břeclav).
Základy domu, patrně lengyelská
kultura. Autor D. Vitulová.

Fig. 7. Starovice (Břeclav District).
Foundations of the house, probably
Lengyel culture. Author D. Vitulová.

Do těchto sedimentárních vrstev byly zahlobeny mladší objekty datovatelné především do období mladší fáze lengyelské kultury z přelomu neolitu a eneolitu. Dále mladší fáze věteřovské kultury, kultury středodunajských popelnicových polí a ve-latické kultury (viz Starovice, oddíl Doba bronzová).

Převážná část situací pochází z období lengyelské kultury. Nejvíce máme kůlových jam, které vytvářely několik spojitelných struktur, domů. Bohužel vzhledem k rozměrům skrytých komunikací se nepodařilo odkrýt celý půdorys, vždy pouze části (obr. 7). Celkem se ve skryté ploše nacházelo 4–5 struktur (šířka minimálně 10 m a délka minimálně 15 m). Rozestupy kůlových jam coby opěrných sloupů zdíva jsou proměnlivé od 0,5 m do 1 m. Některé jámy zřejmě nepřesáhly bázi ornice, a tudíž nebyly v podloží zachyceny. To se projevuje i v hloubce dochovaných objektů, které většinou nepřesahují 20 cm. Struktury jsou zpravidla jednořadové a na vnější straně nenacházíme podélné exploatační jámy, typické hliníky.

Dále byly zkoumány běžné sídlištní jámy lengyelské kultury, často obsahující bohatý inventář (kostěná šídla, velké části nádob, naběračky a také část antropomorfní plastiky – „venuše“, ale i části zoomorfních plastik). Patrně jde převážně o výrobní objekty vzhledem k jejich tvaru a bohatému inventáři. Západním směrem v mírném svahu těchto koncentrací nápadně přibývá, zatímco při východním okraji zcela chybí.

Záchranným výzkumem v roce 2019 se podařilo zdokumentovat část pravěkého sídliště v tomto prostoru zatím unikátního. Vzhledem ke geomorfologii terénu navíc jde o výšinný areál, v jehož pokračování (ve směru na západ) je možné očekávat např. struktury charakteru valu, příkopu či jiných druhů ohrazení.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Starovice (Břeclav District). The settlement of Lengyel culture was excavated during the archaeological rescue excavation.

Richard Bíško, Petr Kos

Střelice (k. ú. Střelice u Brna, okr. Brno-venkov) „Čtvrťky“.

Kultura s moravskou malovanou keramikou. Sídliště.
Záchranný výzkum.

Lokalizace: poloha stavby na ZM ČR 1 : 10 000, list 24-34-08, v ploše mezi koordináty 213/259, 226/261, 224/252, 227/251 mm od Z/J s. č.

Výzkum při příležitosti výstavby bytového domu probíhal na přelomu měsíce června a července ve Střelicích. Lokalita se nachází na nevýrazném hřebetu skloněném k západu při jižním okraji obce, v dosud nezastavěném prostoru nad ulicí Komenského, mezi místní základní školou a ulicí Trpín. Při výzkumu bylo prozkoumáno cca 40 zahlobených objektů, které byly rozptýleny prakticky po celé ploše stavby, nejvíce se jich ovšem koncentrovalo na hřebetu v jižní polovině staveniště. Převládají mělce zahlobené jámy s nevelkým množstvím materiálu, jejichž interpretace není zcela jasná. V zásypu jedné z nich byly nalezeny pozůstatky menší psovité šelmy. Mezi objekty vynikají dvě kruhové zásobní jámy, jejichž výplně obsahovaly enormní množství mazanice pocházející z výmazu stěn nadzemních staveb, jejichž půdorysy se však v bezprostředním okolí nepodařilo zachytit. Na hroudách mazanice byly patrné otisky prutů i prken rozličných velikostí. Nejdéle byla zkoumána část hliníku (exploatační jámy) nacházející se v jihozápadní části plochy.

Jako zajímavá se jeví část nadzemní stavby v severní části staveniště, jejíž odkrýtý půdorys byl vymezen mělkými obvodovými žlaby (obr. 8). S ohledem na hloubku základových žlabů (do 10 cm) je pravděpodobné, že velká část pozůstatků tohoto typu se nacházela v tmavé ornici a byla zničena dřívější orbou.

Nálezky získané při výzkumu nevybočují z klasického spektra, které známe na sídlištní kultury s moravskou malovanou keramikou. Kromě souboru keramiky (nejvíce jí pochází z výše uvedených zásobních jam) je zastoupen soubor štípané industrie, části sekeromlatů a také kusy suroviny pro jejich výrobu – tzv. zelené břidlice získávané z výchozů u nedalekých Želešic.

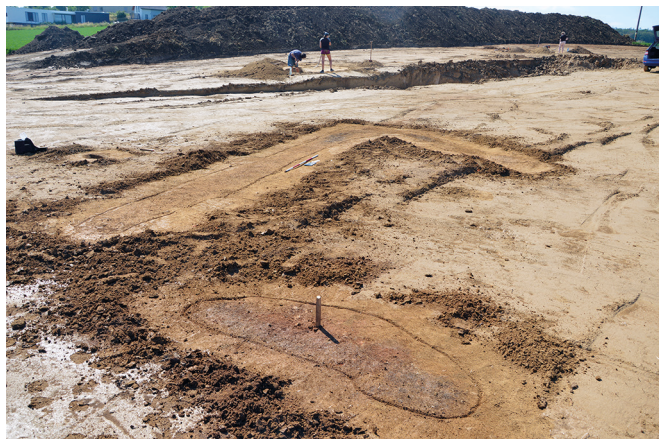
Literatura

Neuvedeno.

Summary

Střelice (Střelice u Brna cadastre, Brno-venkov District), “Čtvrtky”. Lengyel culture. Settlement. Rescue excavation.

Ivan Čižmář

Obr. 8. Střelice – „Čtvrtky“. Pohled na v terénu zachycené zbytky nadzemního domu. Foto I. Čižmář.

Fig. 8. Střelice – “Čtvrtky”. View of remains of an above-ground house observed in the terrain. Photo by I. Čižmář.

Šlapanice (k. ú. Šlapanice u Brna, okr. Brno-venkov) „Pod Žurání“.

Neolit. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1718094N, 16.7402586E.

Během rozšiřování dobývacího prostoru cihelny společnosti Tondach bylo v plošné skrývce dokumentováno několik sídlištních objektů datovaných předběžně do závěru neolitu.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Šlapanice (Šlapanice u Brna cadastre, Brno-venkov District), “Pod Žurání”. Neolithic. Settlement. Rescue excavation.

Petr Kos, David Parma

Švábenice (okr. Vyškov) „Malá strana“.

Neolit. Rondel (?). Sídliště. Povrchový průzkum.

Lokalizace: S-JTSK – 1161145,26 : 559680,10.

V rámci ověřování lokalit z lidarových snímků projektu NAKI II „Moravské křižovatky“, provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc povrchový a detektorový průzkum zalesněného svahu jižně od obce. Na lidarovém snímku identifikoval

J. Martínek čtyři soustředné kruhy (příkopy) o průměru cca 76 m. Části příznaků příkopu jsou v terénu téměř neznatelné a zahlubují se max. 0,2 m pod úroveň terénu. Povrchovým průzkumem okolí byla z vývratu stromů získána nečetná kolekce štípané industrie a atypické keramiky, které neumožňuje bližší datování či kulturní zařazení než do neolitu.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Švábenice (Vyškov District), “Malá strana”. Neolithic. Settlement. Rondel? Surface survey.

Marek Kalábek, Jan Martínek

Tišnov (okr. Brno-venkov)

Ulice Wagnerova.

Kultura smoravskou malovanou keramikou. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – 1143127.42:609260.86, 1143106.68:609240.49, 1143137.55:609220.00, 1143156.65:609228.31.

V listopadu a prosinci roku 2019 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum na pozemku parc. č. 2053/19 při jihozápadní straně jihovýchodního konce ulice Wagnerova v souvislosti s plánovanou výstavbou nové výrobní haly. Dotčený pozemek se rozkládá v prostoru známé archeologické lokality na úpatí jihozápadního svahu kopce Klucanina, kde byl již v roce 1886 při výstavbě železnice nalezen depot 12 bronzových nápažníků či nánožníků z mladšího stupně doby popelnicových polí (Salaš 2005, 463–464, tab. 454–455). Další nálezy lužické a slezské fáze kultury lužických popelnicových polí zde byly postupně získávány v 50. letech při budování a úpravách textilní továrny (Nekvasil 1958) a také na přelomu roků 2017 a 2018 při rekonstrukci kanalizace v souběžné ulici Brněnská (Přichystal 2019).

Po skrývce se ukázalo, že většinu plochy pokrývají navážky, zbytky podorničí a svahové sedimenty, které mohly být odstraněny jen v její severovýchodní třetině, kde měl vzniknout vodorovný zářez v mírně svažitém terénu. V uvedeném prostoru byly zachyceny zbytky kulturní vrstvy a 175 zahloubených sídlištních objektů, z nichž několik bylo možné na základě získaného materiálu datovat do kultury s moravskou malovanou keramikou.

Literatura

Nekvasil, J. 1958: Sídliště lidu popelnicových polí v Tišnově. *Přehled výzkumů* 1957, 42.

Přichystal, M. 2019: Tišnov (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 60(1), 243.

Salaš, M. 2005: *Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku I. Text; II. Tabulky*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Summary

Tišnov (Brno-venkov District), Wagnerova Street. Moravian Painted Ware culture. Settlement. Rescue excavation.

Michal Přichystal

Velké Hostěrádky (okr. Břeclav)

„Klouč“, „Skřípov“.

Lengyelská kultura. Výšinné sídliště, Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: „Klouč“: S-JTSK – X = 582465.99; Y = 1179477.99.; „Skřípov“: S-JTSK – X = 580476.14; Y = 1178933.44.

Rozsáhlé zemní práce pro budoucí plynovod vedoucí z katastru Borkovan do Dambořic vyvolaly v roce 2019 v několika místech nutnost záchranného archeologického výzkumu (viz kapitoly Doba bronzová, Doba železná, Středověk a novověk). Osídlení lengyelské kultury bylo identifikováno ve dvou polohách. V poloze u návrší „Klouč“, v severní části katastru na hranicích s obcí Bošovice, bylo ve výkopu plynovodu prozkoumáno 13 poměrně rozsáhlých zahloubených objektů. Objekty se nacházely v nadmořské výšce 330 m n. m. Druhá poloha s lengyelskými objekty byla zjištěna v údolí Skřípovského potoka. Zde bylo zachyceno výrazné polykulturní osídlení a prozkoumáno více než 100 archeologických objektů. Několik zdokumentovaných situací je i zde také zařazeno do neolitu a eneolitu.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Velké Hostěrádky (Břeclav District), “Klouč”, “Skřípov”. A part of Lengyel culture settlement was excavated during a rescue excavation in 2019.

Marek Lečbych

Vrbice (k. ú. Vrbice u Velkých Pavlovic, okr. Břeclav)

„Famílie“.

Lengyelská kultura. Výšinné sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – X = 580063.46; Y = 1193530.62.

Přípravné práce pro výstavbu rodinného domu v obci Vrbice vyvolaly nutnost záchranného archeologického výzkumu. Na parcele byly prozkoumány tři mělce zahloubené jámy s keramickým inventářem, který je chronologicky zařaditelný do lengyelské kultury. Patrně jde o stopy doposud neznámého výšinného sídliště, které můžeme na této lokalitě předpokládat. Objekty se nacházely na okraji plochého návrší „Famílie“ v nadmořské výšce 322 m.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Vrbice (Vrbice u Velkých Pavlovic cadastre, Břeclav District), “Famílie”. A part of Lengyel culture settlement was excavated during a rescue excavation in 2019. Three settlement features were excavated.

Marek Lečbych